

**Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din
București**
**Școala Doctorală pentru Ingineria și Managementul Resurselor
Vegetale și Animale**

TEZĂ DE ABILITARE

(Rezumat)

**Evaluarea efectelor unor măsuri de reformă ale Politicii Agricole
Comune asupra dezvoltării sustenabile a spațiului rural românesc**

Domeniul: Inginerie și Management în Agricultură și Dezvoltare Rurală

Autor: Dr. Ionel-Mugurel JITEA

**Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară
Cluj-Napoca**

Cuvinte cheie: modele bio-economice; agricultură cu înaltă valoare naturală; politici agricole.

Politicile agricole au reprezentat încă din antichitate un mijloc de intervenție al statului în viața cetății cu scopul de a contribui la accelerarea dezvoltării sale. Chiar și într-o societate *dominată de tehnologie și de fenomenul de globalizare*, studiul modului de creionare a unor politici agricole care să permită atingerea dezideratului unei *dezvoltări sustenabile*, este cât se poate de actual. Relevanța susținerii sectorului agricol și a dezvoltării zonelor rurale este justificată astăzi prin preocuparea tot mai mare arătată de societatea noastră față de *importanța bunurilor publice* pe care le furnizează fermierii (aer; sol; apă; biodiversitate etc); de preocuparea consumatorilor de a avea acces la alimente sigure și de o calitate ridicată, produse în acord cu mediul și cu bunăstarea animalelor; de necesitatea reducerii poluării, și în special a emisiilor de gaze cu efect de seră, în contextul modificărilor climatice evidente, produse ca urmare a intensificării consumului de combustibili fosili etc.

Teza de abilitare este rodul mai multor ani de cercetări care au avut drept *obiectiv principal* crearea și apoi testarea unor mijloace adecvate de analiză a impactului unor măsuri de politică agricolă la nivel de fermă și mai apoi la nivel sectorial. Pentru conturarea unei imagini coerente referitoare la tipul și la direcțiile de cercetare dezvoltate până în prezent, *în prima parte a tezei de abilitare* se prezintă sintetic principalele publicații și respectiv granturi de cercetare realizate după finalizarea studiilor doctorale. Printre direcțiile de cercetare dezvoltate până în prezent se numără în principal:

- **cercetarea efectelor unor măsuri de politică agricolă la nivel sectorial și la nivel de fermă.** Acestea au fost finanțate prin diverse granturi de cercetare naționale și internaționale: Grant PD 190/2010 cu titlul *Evaluarea efectelor reformelor Politicii Agricole Comune (PAC) pe baza metodelor simulative la nivelul exploatațiilor agricole românești*, finanțat de către Consiliul Național al Cercetării Științifice din România (director); Proiect tip TD/2005 cu titlul *Analiza efectelor sociale, economice și tehnice ale Politicii Agricole Comune la nivelul fermelor specializate în cultura mare din regiunea Nord-Vest a României* finanțat de către Consiliul Național al Cercetării Științifice din România (director).

- **evaluarea sustenabilității unor sisteme de agricultură importante pentru conservarea biodiversității și analiza politicilor publice din domeniul gestiunii siturilor Natura 2000.** În cadrul proiectului de cercetare **Orizont 2020** cu titlul *High Nature Value Farming: Learning, Innovation and Knowledge* (HNV LINK 696391) (<http://www.hnmlink.eu/>; responsabil echipă de cercetare) se crează în prezent o "rețea de practică, de învățare și de inovare", prin interconectarea a 10 zone pilot situate pe întreg teritoriul Uniunii Europene pentru a evalua în practică *exemple de*

inovare în domeniul *tehnic, comercial, social, instituțional și politic*. HNV-Link reprezintă un consorțiu format din 13 instituții de prestigiu european.

- **studiul modului de transformare a sistemelor agro-forestiere în metode de producție durabile**. În calitate de membru al echipei de cercetare a proiectului EraNet - *Innovative and sustainable intensification of integrated food and non-food systems to develop climate-resilient agro-ecosystems in Europe and beyond (SustainFarm)* (<http://www.sustainfarm.eu/en/>) responsabil de proiect dr. Mignon ȘANDOR) se contribuie la creșterea performanțelor agronomice, ecologice și economice a *sistemelor integrate de producție alimentară și nealimentară* (IFNS) prin optimizarea productivității și valorificarea superioară a produselor secundare (masă lemnoasă; bio-masă etc).

Toate aceste direcții de cercetare sunt domenii de interes prioritare atât în Strategia Europa 2020, precum și în programul de cercetare Orizont 2020. Direcțiile de cercetare au fost întregite de preocuparea permanentă arătată față de perfecționare și de creșterea vizibilității internaționale; de creșterea prestigiului internațional prin realizarea unor publicații științifice de impact; precum și de implicarea în activitatea administrativă și publicistică precum și cea de mentorat. Din punct de vedere al *vizibilității internaționale* în perioada 2014 – 2015 a fost deținută calitatea de membru în cadrul Focus Grupului cu tema *High Nature Value Farming* constituit de către *Comisia Europeană* în cadrul *Parteneriatului European pentru Inovare* (<http://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/content/FGHNV>). *Activitatea de mentorat și de îndrumare științifică* s-a dezvoltat în special după obținerea calității de titular de curs. Astfel, anual, în jur de 10 studenți sunt coordonați pentru elaborarea lucrărilor de diplomă și a celor de disertație.

Prin conținutul său, teza de abilitare oferă în primul rând mijloace metodologice inovative destinate analizei de impact la nivel de fermă a unor scenarii de politică agricolă. În acest sens, sunt prezentate rezultatele metodologice obținute prin construirea unui model bio-economic dinamic. Modelul a fost apoi utilizat prin efectuarea unor analize de impact la nivelul exploatațiilor agricole specializate în creșterea ovinelor din Regiunea de Dezvoltare Nord-Vest. La acestea se adaugă rezultatele concrete obținute în cercetarea sustenabilității economice a agriculturii cu înaltă valoare naturală din aceeași regiune de dezvoltare pe baza unor tehnici de analiză econometrică.

După finalizarea studiilor doctorale am avut prilejul să lucrez în calitate de membru în cadrul unei echipe inimoase și devotate formată din colectivul Departamentului de Științe Economice și cel al Facultății de Horticultură din cadrul USAMV Cluj-Napoca. Ambiția și perserverența de care au dat dovadă m-au inspirat și m-au determinat de multe ori să mă autodepășesc. *Pe viitor*, prin planul de dezvoltare al carierei se propun măsuri concrete de acțiune atât în plan academic cât și științific care să contribuie la creșterea prestigiului universității și al școlii doctorale. La final mulțumesc tuturor colaboratorilor din proiectele de cercetare națională și internațională care prin eforturile lor au contribuit la îmbunătățirea rezultatelor obținute, și, nu în ultimul rând familiei, care de multe ori a trecut cu vederea absența mea din activitățile cotidiene.